

## Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelma

### *AMKE esittää uusina toimenpiteinä*

- valmisteltavaksi ”roskapankkia”, johon koulutuksen järjestäjiltä ja mahdollisesti muiden julkisten palvelujen tuottajilta tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä voitaisiin siirtää.
- että myös julkista palvelutuotantoa järjestävät yksityisoikeudelliset koulutuksen järjestäjät ja heidän tilansa huomioidaan Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmassa.
- osana opiskelija-asumisen kokonaisuutta ja koulutuksen aidon saavutettavuuden turvaamista tulee varmistaa koulutuksen järjestäjien mahdollisuus pitää kunnossa opiskelija-asuntoloita.
- että yhteistyötä tiivistetään erityisesti Rakentamisten ympäristön ennakointifoorumin kanssa ja varmistetaan näin alan ammatillisen koulutuksen tutkinnonperusteiden vastaavuus ajankohtaiseen tarpeeseen ja uusimpaan tietoon.

### *Terveet tilat -ohjelma on oikeilla jäljillä*

Raportissa on hyvin tuotu esiin julkisten kiinteistöjen määrä ja taloudellinen arvo sekä niihin kohdistuvat ongelmat. Tarpeettomat tai käyttökelvottomat tilat sitovat koulutuksen järjestäjien pääomia, koska niille on vaikea löytää ostajia. Ammatillisen koulutuksen osalta tarkoituksenmukaisen kiinteistö- ja palveluverkkosuunnitelman ongelmana ohjelmassa esitetyn lisäksi on, että nykyiset kiinteistöt sijaitsevat usein väärässä paikassa, ja ne eivät parhaalla mahdollisella tavalla sovellu nykyaikaisen koulutuksen käyttöön.

AMKE laati syksyllä 2017 oman selvityksen jäsentensä omistamien tilojen muutostarpeista (<http://www.amke.fi/media/julkaisuja/tilat-vahenevat-ammatillinen-koulutus-keskittyy.pdf>). Tämän selvityksen mukaan jo nyt koulutuksen järjestäjillä on runsaasti tyhjiä tiloja. Selvityksen mukaan purkamista odottaa runsaasti tiloja.

Tilojen pitäminen tyhjänä tai purkaminen aiheuttaa kustannuksia, mikä on pois koulutukseen käytettävästä rahoituksesta. AMKE esittääkin ohjelmaan uutena toimenpiteenä valmisteltavaksi ”roskapankkia”, johon koulutuksen järjestäjiltä ja mahdollisesti muiden julkisten palvelujen tuottajilta tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä voitaisiin siirtää.

## *Erilaiset koulutuksen järjestäjät huomioitava tasapuolisesti*

Ammatillisessa koulutuksessa nykyisiin toimitiloihin kohdistuu suuria paineita. Yleisesti ottaen tiloja on liikaa. Toiseksi vanhanaikaiset ja heikosti muunneltavat tilat eivät aina vastaa nykyaikaisen opetuksen ja koulutuksen vaatimuksiin. Kolmanneksi palveluverkko tulee supistumaan erityisesti vähenevän väestön maa- tai seutukunnissa.

AMKE muistuttaa, että ammatillisen koulutuksen järjestäjät ovat keskenään erilaisia. Osa toimii hajautetusti jopa useamman maakunnan alueella sijaitseissa toimipisteissä. Toiset puolestaan toimivat yhdellä kampuksella tai jopa yhdessä ainoassa kiinteistössä. Mahdollisuudet tilojen tarvelähtöiseen suunnitteluun vaihtelevat suuresti.

Oppilaitoskiinteistöjä omistavat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi myös yksityisoikeudelliset koulutuksen järjestäjät, joita on erityisesti ammatillisessa koulutuksessa. Julkisesti säänneltyä ja rahoitettua ammatillista koulutusta järjestetään mm. osakeyhtiö-, säätiö- tai yhdistysmuotoisesti. AMKE muistuttaa, että monien yksityisoikeudellisten koulutuksen järjestäjien taustalla on myös kuntia.

Yksityisoikeudellisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien osuus koulutuksen volyymista on noin kolmasosa, mikä tarkoittaa yli 100 000 vuosittaista opiskelijaa. Näiden tilojen rakentaminen tai hankkiminen on ollut sekä ylläpitäminen on lähes aina julkisin varoin rahoitettua.

AMKE esittää, että myös yksityisoikeudellisten koulutuksen järjestäjien tilat huomioidaan huomioida Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmassa.

## *Opiskelija-asuntolat puuttuvat selvityksestä*

Koulutuksen saavutettavuuden näkökulmasta ammatillisen koulutuksen ominaispiirteenä ovat asuntolat. Koulutuksen järjestäjien ylläpitämissä asuntoloissa asuu yli 10 000 opiskelijaa. Asuntoloiden korjausvelka on huomattava. Niitä ei ole erillisenä huomioitu Terveet tilat -ohjelmassa.

AMKE näkee, että osana opiskelija-asuminen kokonaisuutta ja koulutuksen aidon saavutettavuuden turvaamista tulee varmistaa koulutuksen järjestäjien mahdollisuus pitää kunnossa asuntoloita.

## *Koulutukseen kyetään vaikuttamaan*

AMKE pitää tärkeänä kiinteistö- ja rakentamispalvelujen tuottajien perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta, jotta heillä on kiinteistöjen terveyden, kosteuden hallinnan ja uusien digitaalisten työvälineiden edellyttämä riittävä osaaminen. Ohjelmasta puuttuvat toimenpiteet toisen asteen koulutukseen, joka volyymillisesti on kuitenkin hyvin merkittävä.

Valtioneuvoston kanslia  
6.2.2018

AMKE esittää, että yhteistyötä tiivistetään erityisesti Opetushallituksen Rakennettu ympäristö -ennakointiryhmän kanssa ja varmistetaan näin, että alan ammatillisen koulutuksen tutkinnonperusteet vastaavat ajankohtaiseen tarpeeseen ja perustuvat uusimpaan tietoon. Ammatillisen koulutuksen osalta osaamistarpeiden muutokset voidaan valtakunnallisesti ja suunnitelmallisesti viedä läpi vaikuttamalla ammatillisten perustutkintojen, ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen perusteisiin.

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Petri Lempinen, [petri.lempinen@amke.fi](mailto:petri.lempinen@amke.fi) p. 040 766 7805

***Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry on 84 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat 96 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.***